

Warszawa, dnia 27 maja 2021

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy:KS.oz.8203.2.2021

Z E Z W O L E N I E nr R/j-3/2021

Na podstawie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG* (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn.zm.) oraz art. 7 ust. 1 ustawy dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097 t. j.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 25 stycznia 2021 r. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, ul. Kopernika 34, 00-336 Warszawa, **zezwalam** na wprowadzanie do obrotu, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie **buraka cukrowego** w celu **zwalczania mszyc** w okresie **od dnia 31 maja 2021 r. do dnia 15 sierpnia 2021 r.** środka ochrony roślin Mospilan 20 SP produkcji spółki Nippon Soda Ltd. – Japonia zawierającego substancję czynną acetamipryd produkcji spółki Nippon Soda Ltd. – Japonia.

1. Szczegółowe warunki i zakres stosowania środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP**:

Burak cukrowy

Mszyce

Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,2 kg/ha.

Termin stosowania: środek stosować w momencie pojawienia się pierwszych szkodników, od fazy gdy widoczna jest pierwsza para jeszcze nie rozwiniętych liści do fazy gdy liście zakrywają 90% powierzchni gleby (BBCH 11-39).

Zalecana ilość wody: 100-500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

2. Miejsce i powierzchnia zastosowania środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP**:

Środek może być stosowany na terenie całego kraju, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego przeciwko mszycom. Całkowity areal uprawy buraka cukrowego, na którym przewidywane jest stosowanie środka ochrony roślin - do 160 000 ha.

3. Ilość środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP**, która może zostać wprowadzona do obrotu i zastosowana – **do 32 000 kg**.
4. Etykieta środka ochrony roślin Mospilan 20 SP stanowi załącznik do niniejszego zezwolenia.
5. Po dniu 15 sierpnia 2021 r. środek ochrony roślin Mospilan 20 SP nie może być stosowany do zwalczania mszyc w uprawie buraka cukrowego.
6. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego obowiązany jest do przedstawienia, w terminie do dnia 31 października 2021 r., sprawozdania obejmującego, w szczególności:
  - ilość zastosowanego środka,
  - informację o powierzchni, na której został zastosowany środek,
  - informację w zakresie skuteczności środka ochrony roślin Mospilan 20 SP,
  - informację w zakresie zaobserwowanych ewentualnych negatywnych skutków dla zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska w związku z zastosowaniem środka ochrony roślin Mospilan 20 SP.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 25 stycznia 2021 r. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego (KZPBC) w Warszawie wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na okres do 120 dni, w sezonie 2021 r. środka ochrony roślin Mospilan 20 SP z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego w celu zwalczania mszyc. W uzasadnieniu strona wskazała na narastający problem obserwowany w czasie wschodów buraka cukrowego jak wzmożona aktywność mszyc. W 2020 r. na terenie całego kraju mszyca stanowiła dla plantatorów poważne wyzwanie. Obecnie, aby skutecznie chronić plantacje przed mszycami ponad 75% rolników stosuje przynajmniej 2 nalistne zabiegi insektycydowe. Szkody powstałe w wyniku żerowania mszyc są dwojakie: bezpośrednie i pośrednie. Bezpośrednie wynikają z nakłuwania liści przez te owady i wysysania soków roślinnych. Zasiedlone liście buraka są zdeformowane i skędzierzawione. Wysysanie soków powoduje słaby wzrost roślin i ich żółknięcie. Powierzchnie liści są błyszczące i lepkie od spadzi. Długotrwałe silne uszkodzenie roślin może doprowadzić do obniżki plonów buraków o ponad 30%. Szkody pośrednie powstają poprzez transmisję wirusów powodujących choroby wirusowe. Przenoszone przez mszyce wirusy mogą być przyczyną mozaiki wirusowej, łagodnej żółtaczk buraka, czy nekrotycznej żółtaczk buraka (pierwsze plantacje z tymi chorobami wirusowymi zostały odnotowane na terytorium kraju). W przypadku tych chorób wirusowych nie ma dostępnych żadnych sposobów jej zwalczania, jedynym rozwiązaniem jest zwalczanie mszyc, które są wektorem tych wirusów.

Według KZPBC burak cukrowy w okresie kiełkowania i pierwszych faz wzrostu należy do roślin szczególnie wrażliwych na działanie niekorzystnych warunków pogodowych i agrofagów. Skuteczna ochrona wschodów i siewy co 16-21 cm pozwoliły na rozpoczęcie wielkoobszarowej uprawy tej rośliny oraz znaczący wzrost uzyskiwanych plonów. Na przestrzeni ostatnich trzech lat obserwowany jest wzrost liczebności poszczególnych gatunków szkodników wschodów buraka i ich negatywny wpływ na rozwój roślin. Wśród szkodników wschodów najszybciej mnożącymi się i stanowiącymi najpoważniejsze zagrożenie są mszyce. Na buraku cukrowym żerują dwa gatunki mszycy: czarna – trzmielinowo - burakowa (*Aphis fabae*) oraz zielona – brzoskwińniowa (*Myzus persicae*). Pierwsze naloty tych pluskwiaków obserwowane są już w okresie formowania się obsady na plantacjach, gdy buraki są w fazie pierwszych 2-4 par liści. Kolejne naloty szkodnika skorelowane są z warunkami pogodowymi i zasadniczo mogą występować przez cały okres wegetacji. Jednocześnie, w skutek ocieplenia klimatu szacuje się, że ilość pokoleń tego szkodnika występujących w czasie jednego sezonu wzrosła i jest ich kilkanaście w stosunku do 7-9, które występowały jeszcze kilkanaście lat temu. Szczególnie groźne są naloty mające miejsce od wczesnych faz rozwojowych buraka do końca lipca. Poza wysysaniem z roślin soków, mszyce są wektorem szeregu wirusów. Dla buraka szczególnie niebezpieczne są wirusy żółtaczek. Im szybciej dochodzi do zarażenia roślin tymi wirusami, tym znaczniejsze są straty spowodowane ich działaniem. Mszyca pobierając soki z rośliny zainfekowanej wirusami sama staje się ich nosicielem i przekazuje wirusy swojemu potomstwu. W ten sposób wirusy bardzo szybko się rozprzestrzeniają, a proces ten jest obecnie obserwowany w naszym kraju. Jeszcze w 2018 roku objawy żółtaczek należały do rzadkości, obecnie w mniejszym lub większym nasileniu spotykane są niemal na każdej plantacji. O wzroście zagrożenia ze strony mszycy najlepiej wskazują dane przekazywane przez służby surowcowe poszczególnych koncernów cukrowych. I tak w rejonach operowania KSC S.A. mszyce pojawiły się w połowie kwietnia, a do końca maja 2020 r. obecność mszycy stwierdzono łącznie na około 50% plantacji. Szczególnie niepokojące jest występowanie mszycy zielonej w stadium 2-4 para liści. Gatunek ten jest znacznie silniejszym wektorem chorób wirusowych niż mszyca czarna. Według danych z rejonów Sudzucker Polska S.A., mszyca wystąpiła w połowie maja 2020 r. na ponad 7,4 tysiącach hektarów. Stanowi to 44-krotny wzrost w stosunku do roku 2017. W 2020 r. szkodnik wystąpił na obszarze dwukrotnie większym niż w 2019 r. W rejonach operowania koncernu Pfeifer und Langen Polska S.A. w Polsce centralnej jeden zabieg ochronny wykonano na ok. 18 tysiącach hektarów, dwa zabiegi na 34 tysiącach, a 3 i więcej na ponad 27 tysiącach. Podobne dane podaje firma Nordzucker Polska S.A. Służby plantacyjne tego producenta cukru obserwowały obecność mszycy w okresie od początku maja do końca lipca, a w maksimum rozwoju populacji szkodnika zasiedlonych było średnio na plantacjach około 15% roślin.

Dane te jednoznacznie potwierdzają szybkie i stałe narastanie problemu mszycy w uprawie buraka cukrowego. Szacuje się, że przy wczesnej infekcji na skutek rozwoju żółtaczek może dojść do około 30% redukcji wysokości plonu korzeni oraz spadku zawartości cukru o kilka procent.

W Polsce w 2021 r. do ochrony plantacji buraków cukrowych przed mszycami w ramach rejestracji stałej dopuszczone są jedynie preparaty zawierające deltametrynę. Jak w przypadku każdego pyretroidu, deltametryna działa kontaktowo, nie wnika w głąb tkanek rośliny, a w temperaturze powyżej 20°C, wraz z jej wzrostem, gwałtownie traci na skuteczności owadobójczej. Ponadto zgodnie z etykietą tych środków możliwe jest wykonanie tylko jednego zabiegu. Naloty mszycy trwają z różnym nasileniem przez niemal cały okres wegetacji buraka cukrowego.

Zdaniem KZPBC, w powyższej sytuacji, koniecznością jest wprowadzenie do ochrony buraka cukrowego innych substancji czynnych, skutecznie zwalczających mszycę, z uwagi na konieczność zastosowania kilku zabiegów.

Według KZPBC stosowanie niechemicznych metod ograniczania występowania mszyc, które obejmują zbilansowane nawożenie mineralne, przestrzenną izolację plantacji od krzewów będących żywicielami pierwotnymi czy staranne zwalczanie chwastów, nie jest wystarczająco skuteczne w zwalczaniu mszyc, pomimo tego, iż jest standardem w gospodarstwach gdzie uprawia się buraki cukrowe.

Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu w opinii z dnia 4 marca 2021 r. potwierdził, rozprzestrzenianie się w Polsce mszyc, co powoduje znaczne szkody na plantacjach buraka cukrowego a także wskazał na konieczność stosowania środków ochrony roślin z różnych grup chemicznych co niewątpliwie przyczynia się do budowania strategii odpornościowej. Ponadto w ww. piśmie potwierdził skuteczność przedmiotowego środka w zwalczaniu w mszyc w buraku cukrowym.

Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy występowania mszyc w uprawie buraka cukrowego oraz możliwości ochrony tej uprawy z zastosowaniem dostępnych metod, w tym chemicznych, niechemicznych oraz agrotechnicznych, stwierdzono wystąpienie sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, o której mowa w art. 53 rozporządzenia nr 1107/2009 w związku z zagrożeniem ze strony tego szkodnika i konieczność zastosowania w 2021 r. wnioskowanego środka ochrony roślin.

Wnioskowany środek ochrony roślin Mospilan 20 SP jest aktualnie dopuszczony do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R-37/2008 z dnia 29 kwietnia 2008 r. – etykieta środka w załączeniu. W swoim składzie zawiera substancję czynną acetamipryd, zatwierdzoną do stosowania w środkach ochrony roślin zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2018/113 z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej acetamipryd, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 (Dz. Urz. UE L 20 z 25.1.2018, str. 7).

Środek ma być zastosowany jednorazowo w maksymalnej dawce 0,2 kg/ha, w okresie od 31 maja 2021 r. do 15 sierpnia 2021 r. na powierzchni do 160 000 ha.

W etykiecie środka w sposób bardzo szczegółowy określono warunki zastosowania środka ochrony roślin Mospilan 20 SP.

Po dniu 15 sierpnia 2021 r. środek ochrony roślin Mospilan 20 SP nie może być stosowany do ochrony buraka cukrowego przed mszycami.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2003 r. *o środkach ochrony roślin* Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 11 marca 2020 r. znak KS.oz.8203.2.2021 wystąpił do Ministra Zdrowia oraz Ministra Klimatu i Środowiska o przedstawienie opinii dotyczących wniosku Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego z siedzibą w Warszawie.

Pismem z dnia 24 marca 2020 r. znak DOP-4.055.1.2021.MG Minister Klimatu i Środowiska zaopiniował wniosek pozytywnie. Zgodnie z ww. opinią w etykiecie wprowadzono zapisy odnośnie stref oraz ochrony pszczół.

W piśmie z dnia 25 marca 2021 r. ZPŚ.612.115.2021.MB Minister Zdrowia stwierdził, że zalecany zakres i sposób stosowania środków w buraku cukrowym nie stwarza zagrożenia dla mieszkańców i osób postronnych. W przypadku operatora organ zalecił stosowanie rękawic ochronnych, ubrania roboczego (kombinezonu) oraz ochrony dróg oddechowych, co zostało wprowadzone w treści etykiety. Ponadto, w piśmie z dnia 20 maja 2021 r. Minister Zdrowia nie stwierdził zagrożenia dla konsumenta w związku z zastosowaniem środka ochrony roślin Mospilan 20 SP. Zgodnie z tą opinią zastosowanie powyższego środka w buraku cukrowym nie spowoduje przekroczeń najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości substancji czynnej acetamipryd w chronionej uprawie.

Niniejsze zezwolenie podlega zgłoszeniu do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG*.

Mając powyższe na uwadze postanowiono jak w sentencji.

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127§3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 t. j.) (dalej: k.p.a.).

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239§1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243§1 tej ustawy.

Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia MRiRW oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna

i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Strona przedłożyła opłatę, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin*, za czynności związane w wydaniem przedmiotowej decyzji. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (Dz. U. z 2020 r. poz.1546 z późn. zm.).

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Nina Dobrzyńska
dyrektor
Departamentu Klimatu i Środowiska
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje ePUAP:
Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
ul. Kopernika 34
00-336 Warszawa